

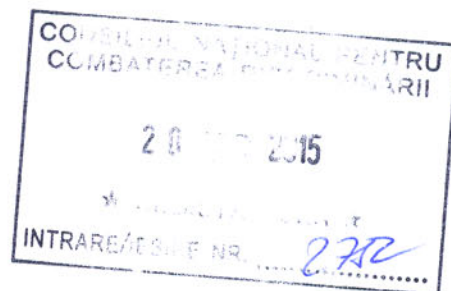

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

Nr. Dosar 642/2014

Nr. Petiție 18558/27.10.2014

Stimate domn,

Urmare a memoriului dumneavoastră înregistrat sub nr. 18558/27.10.2014, vă transmitem alăturat copia Hotărârii nr. 156/18.03.2015 prin care Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării s-a pronunțat cu privire la faptele sesizate.

Cu respect,

Daniel Drăguș

Șef Serviciu

Asistentă Colegiu Director

Domnului: Szilágyi Zsolt

Adresa: loc. Oradea, str. Mediașului, nr. 5, județ Bihor

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 156
din 18.03.2015**

Dosar nr.: 642/2014
Petiția nr.: 18558/27.10.2014
Petent: Szilágyi Zsolt
Reclamat: Gheorghe Funar
Obiect: afirmații defăimătoare la adresa comunității maghiare în cadrul dezbaterii electorale pe postul Radio România Actualități în data de 23.10.2014

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.1.1. Szilágyi Zsolt cu domiciliul în loc. Oradea, str. Mediașului, nr. 5, județ Bihor

1.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

1.2.1. Gheorghe Funar cu domiciliul în loc. Cluj Napoca, str. Parâng, nr. 8, bl. H4, et. 2, ap. 14, județ Cluj

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea petentului vizează afirmațiile defăimătoare la adresa sa și a comunității maghiare din partea reclamatului, în cadrul dezbaterii electorale pe postul Radio România Actualități în data de 23.10.2014. Petentul consideră discriminatoriu faptul că reclamatul i-a cerut să nu mai vorbească în limba maghiară și să vorbească în limba română, afirmând că în cazul în care va ajunge președinte va interzice ca cineva să folosească altă limbă decât cea oficială pe posturile de radio și televiziune.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.01.2015, prin adresa nr. 18558/09.12.2014 fiind citat petentul, iar prin adresa nr. 19916/09.12.2014 fiind citată partea reclamată. Părțile au fost absente la audiere, iar partea reclamată a transmis punctul de vedere cu privire la obiectul petiției prin adresa nr. 27/05.01.2015. Colegiul director i-a comunicat petentului punctul de vedere nr. 27/05.01.2015 și i-a acordat termen pentru depunerea concluziilor scrise prin adresa nr. 554/27.01.2015. Petentul a transmis concluzii scrise prin adresa nr. 1406/23.02.2015.

3.3. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul arată că în fapt, în data de 23 octombrie 2014 a participat la o dezbatere electorală organizată de postul Radio România Actualități. La această emisiune au mai fost invitați și domnii Gheorghe Funar, candidat la președinție și Mircea Coșea reprezentantul candidatului William Brânză. Pe tot parcursul emisiunii domnul Gheorghe Funar l-a atacat irațional, făcând referire de mai multe ori la apartenența sa etnică și a continuat aceste atacuri, și după ce a fost avertizat în repetate rânduri de către moderatori.

4.1.2. În cadrul dezbaterii electorale difuzată în direct de postul de radio România Actualități, la sfârșitul emisiunii, după ce a îndemnat electoratul să îl voteze atât în limba română cât și în limba maghiară, domnul Gheorghe Funar a intervenit și a afirmat că în cazul în care va ajunge președinte va interzice ca cineva să folosească altă limbă decât cea oficială pe posturile publice de radio și televiziune.

4.1.3. Prin această afirmație petentul consideră că a fost discriminat fiecare cetățean român de alte naționalitate, decât cea română, prin faptul că se dorește interzicerea unui drept consființit atât în Constituția României cât și în tratatele internaționale ratificate și de România. Petentul menționează că, pe tot parcursul emisiunii a vorbit doar în limba română, iar îndemnul făcut electoratului era identic în limba română și limba maghiară. Petentul consideră că este firesc ca un candidat de naționalitate maghiară să aibă dreptul de a-și prezenta ideile și în limba maternă.

4.1.4. Petentul consideră că această afirmație făcută în direct, pe un post public de radio este foarte gravă, are menirea de a induce un sentiment de insecuritate în rândul populației aparținând minorităților naționale. Persoanele din rândul acestor minorități pot crede că sistemul democratic din România poate fi modificat după bunul plac al unei persoane, chiar dacă acea persoană este președintele țării. Astfel de afirmații aduc atingere demnității umane tuturor persoanelor aparținând minorităților etnice și sunt sancționate printre altele și de prevederile art. 15 din Ordonanța nr. 137/2000.

4.1.5. Prin adresa nr. 1406/23.02.2015 petentul face următoarele precizări:

4.1.5.1. Reclamatul a uitat să menționeze printre prevederile Constituției articolul 6: „Dreptul la identitate (1) Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.”

4.1.5.2. România s-a angajat prin ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare, adoptată la Strasbourg la 5 noiembrie 1992 să asigure folosirea limbilor minoritare în toate domeniile vieții publice.

4.1.5.3. România s-a angajat prin ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995 să asigure protecție minorităților naționale și să promoveze egalitatea deplină și efectivă între persoanele aparținând unei minorități naționale și cele aparținând majorității.

4.1.5.4. Reclamatul recunoaște în punctul său de vedere că a dorit restricționarea dreptului petentului de a folosi limba maternă: "nu i-am permis să continue emisiunea ...vorbind într-o limbă necunoscută..."

4.1.5.5. Petentul consideră că nu există nici o legătură între respectarea limbii române și dreptul unei persoane aparținând minorităților etnice de a vorbi în limba maternă.

4.1.5.6. Sunt false acele afirmații ale reclamatului conform căreia petentul ar fi vorbit numai în limba maghiară: toate mesajele sale rostite la sfârșitul emisiunii în limba maghiară au fost rostite în prealabil și în limba română, astfel nu poate exista nici o

discriminare a persoanelor care nu vorbesc limba maghiară. Reclamatul nu aduce în discuție în acest sens fapte, doar presupuneri „în cazul în care nu i-aș fi solicitat,..., am convingerea că petentul ar fi continuat să vorbească numai în ungurește.”

4.1.5.7. În nici un caz nu putem vorbi de nerespectarea Constituției, prin exercitarea unui drept consfințit atât în Constituție, cât și în Tratatul internațional ratificate de România.

4.2. Susținerile reclamatului

4.2.1. Prin plângerea nr.18558/2014 formulată de petent, cu dublă cetățenie, română și ungară, care după ce a refuzat să respecte Constituția României și Legea nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României, după ce dovedește în scris că încă nu stăpânește Limba Română (a se vedea dezacordurile gramaticale din plângerea sa), urmașă a Limbii Primordiale a strămoșilor noștri Geto-Daci, acesta se consideră discriminat pentru că i-a cerut public, la Radio România Actualități, să respecte limba oficială în România, Limba Română și Poporul Român.

4.2.2. În cazul în care nu i-ar fi solicitat, în emisiunea radiofonică, respectarea Constituției, reclamatul are convingerea că petentul ar fi continuat să vorbească numai în ungurește și să-i discrimineze astfel pe milioanele de ascultători ai Radio România Actualități. Conform Constituției României: articolul 1, alin.5: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legiilor este obligatorie.”, articolul 13: „În România, limba oficială este limba română.”, articolul 15, alin. 1: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”, articolul 30, alin. 1: „Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.”

4.2.3. Petentul a refuzat să respecte aceste prevederi din Constituția României și încearcă să inducă în eroare prin neadevăruri înscrise în petiția sa (exemplu: „m-a atacat irațional”, „a fost avertizat în repetate rânduri de către moderator”, „cu știința că frazele rostite de contracandidatul meu, dl.Gheorghe Funar, au fost jignitoare la adresa mea, dar și la adresa comunității maghiare”) și prin considerente personale care nu sunt prevăzute în Legea fundamentală a României.

4.2.4. Conform Legii nr.370/2004, toți candidații la funcția de Președinte al României au dreptul să-și prezinte oferta electorală respectând Constituția, la posturile publice și private de radio și televiziune. Petentul consideră că este foarte gravă solicitarea pe care i-a adresat-o de a respecta Constituția României și Limba Română. Mai mult, se consideră jignit de Limba Română și are obrăznicia să solicite sancționarea sa pentru că nu i-a permis să continue emisiunea cu sfidarea Poporului Român vorbind într-o limbă necunoscută pentru circa 95% din populația României. Milioanele de ascultători a emisiunii radiofonice respective, români și din alte minorități etnice, s-au simțit jigniți și discriminați prin cuvintele adresate în limba maghiară, necunoscută populației majoritare, rostite de candidatul la funcția de Președinte al României. În Ungaria, la posturile publice de radio și televiziune, în campaniile electorale, cetățenii aparținând minorităților etnice se adresează alegătorilor numai în limba oficială, limba ungară. Niciunul dintre cetățeni, indiferent de etnie, nu sfidează Constituția și poporul ungar.

4.2.5. Încalcând Constituția României și sfidând Poporul Român, petentul a recurs, în cadrul emisiunii din 23 octombrie 2014, la discriminare față de celelalte 17 minorități etnice din țara noastră și a refuzat să le adreseze același mesaj electoral în limbile lor materne. El s-a adresat numai etnicilor maghiari, recurgând la o gravă discriminare față de cetățenii români aparținând altor 17 minorități etnice. Ca urmare, reclamatul solicită sancționarea petentului pentru această gravă discriminare, conform

prevederilor O.G. nr. 137/2000. În temeiul art.20, alin. 6 din O.G.nr.137/2000 se impune să i se solicite petentului să argumenteze că faptele sale nu constituie o încălcare a Constituției României și nici o discriminare față de celelalte 17 minorități etnice din România, respectiv față de cetățenii români.

4.2.6. Mai mult, faptul că petentul a recurs cu premeditare la o gravă discriminare în cadrul emisiunii radiofonice din data de 23 octombrie 2014 este confirmat și de plângerea pe care a adresat-o Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării utilizând Limba Română, limba oficială a României, în redactarea acesteia, cu toate că președintele acestui Consiliu este un cetățean român de etnie maghiară. De asemenea, ca să fie credibil în fața Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și ca să confirme încălcarea Constituției României, sfidarea Poporului Român și grava discriminare față de celelalte minorități etnice din România, petentul a transmis și textul din emisiune care îl acuză. Reclamatul precizează că a lucrat cu materialul clientului. O parte din materialul clientului a rămas și CNCD-ului și reclamatul solicită să fie valorificat integral la soluționarea plângerii. Prin urmare, consideră că CNCD are obligația, raportat la argumentele prezentate mai sus și în baza Constituției României și O.G.nr.137/2000 să-l întrebe și să afle astfel de ce și cu ce scop a discriminat petentul milioanele de ascultători români și pe cei aparținând minorităților etnice altele decât cea maghiară, la o emisiune de mare audiență din campania electorală pentru alegerea Președintelui României.

5.1. În fapt, Colegiul director reține că afirmația reclamatului prin care i-a cerut petentului să nu mai vorbească în limba maghiară și să vorbească în limba română, în cadrul dezbaterii electorale pe postul Radio România Actualități în data de 23.10.2014, afirmând că în cazul în care va ajunge președinte va interzice ca cineva să folosească altă limbă decât cea oficială pe posturile de radio și televiziune, intră sub incidența art. 2 alin.1 și art.15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5.2.1. În drept, conform art. 2 alin. 1 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice".

5.2.2. Potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

5.2.3. O faptă poate fi calificată ca fiind faptă de discriminare dacă îndeplinește cumulativ mai multe condiții :

- Existența unui tratament diferențiat manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile)

▪ Existența unui criteriu de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Potrivit legii, criteriile de discriminare sunt: *rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu.*

▪ Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

▪ Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop să nu fie adecvate și necesare.

5.2.4. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul director a analizat dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit din cauza unui criteriu de discriminare. Colegiul director apreciază că se invocă un tratament diferențiat în ceea ce privește afirmația reclamatului prin care i-a cerut petentului să nu mai vorbească în limba maghiară și să vorbească în limba română, în cadrul dezbaterii electorale pe postul Radio România Actualități în data de 23.10.2014, afirmând că în cazul în care va ajunge președinte va interzice ca cineva să folosească altă limbă decât cea oficială pe posturile de radio și televiziune.

5.2.5. Trebuie avut în vedere faptul că deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul din criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, dar trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în acest articol de lege. Colegiul director, analizând înscrisurile aflate la dosar și a sesizării, astfel cum este formulată, apreciază că la baza tratamentului diferențiat a stat apartenența la etnia maghiară precum și limba maghiară folosită de petent.

5.2.6. Colegiul director, la analiza obiectului plângerii deduse soluționării, se raportează și la jurisprudența CEDO pentru a defini limita dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate. Privind libertatea de exprimare, CEDO analizează trei aspecte:

a) legalitatea restrângerii, și anume existența unei baze legale interne, și calitatea normei juridice (legea trebuie să fie accesibilă, precisă și previzibilă în așa fel încât să se înțeleagă restrângerea în mod clar, totodată trebuie să permită estimarea consecințelor faptelor contrare legii);

b) legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);

c) necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

5.2.7. În acest sens, CEDO a elaborat un set de principii:

a) libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, și una dintre condițiile de bază ale progresului societății și ale autorealizării individuale (GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52 ș.a.);

b) libertatea de exprimare nu vizează doar informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate a fi inofensive sau indiferente, ci și cele care ofensează, șochează sau incomodează statul sau orice parte a populației; acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și înțelegerii, fără de care nu poate exista o societate democratică; libertatea

de exprimare are și excepții, dar care trebuie interpretate în mod strict, iar necesitatea oricărei restrângerii trebuie stabilite în mod convingător (GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979; OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49 ș. a.)

c) exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități (GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979 ș. a.); astfel, între altele, este legitimat să se includă obligația de a evita pe cât se poate expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, profanează sau care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbateră publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane (OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49; WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 52 ș. a.);

d) toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar ca în societățile democratice să se sancționeze sau chiar să se prevină orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță, cu condiția ca orice formalitate, condiție, restricție sau amendă impusă să fie proporțională cu legitimitatea invocată (GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 40 ș. a.);

e) art. 17 al Convenției previne ca grupurile totalitare să exploateze în propriul interes principiile enunțate, întrucât scopul acestor grupări este de a distruge drepturile și libertățile; această prevedere se referă și la activitățile politice (GLIMMERVEEN și HAGENBEEK împotriva OLANDEI, 8348/78 și 8406/78, 11 octombrie 1979 ș. a.);

f) anumite expresii concrete reprezintă un limbaj al urii, care pot insulta indivizi sau grupuri de persoane, iar aceste expresii nu se bucură de protecția articolului 10 al Convenției (JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 35; GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 41 ș.a.);

g) se poate invoca necesitatea restrângerii libertății de exprimare în situația în care există o nevoie publică urgentă; statele au o anumită marjă de apreciere privind existența nevoii, dar această apreciere se completează cu supervizarea europeană atât a legislației cât și a modului de aplicare al legislației de instanțele independente; CEDO este împuternicit să ofere interpretarea în ce măsură restricția sau sancționarea este reconciliabilă cu libertatea de exprimare (OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 50; WINGROVE împotriva REGATULUI UNIT, nr. 19/1995/525/611, 25 noiembrie 1996, § 53; GÜNDÜZ împotriva TURCIEI, nr. 35071/97, 4 decembrie 2003, § 38 ș. a.);

j) în exercitarea supervizării, CEDO analizează atât conținutul cât și contextul afirmațiilor în cauză; restrângerea trebuie să fie proporțională cu legitimitatea restrângerii, autoritățile trebuie să justifice relevanța și suficiența lor (JERSILD împotriva DANEMARCEI [Marea Cameră], nr. 15890/89, 23 septembrie 1994, § 31 ș. a.); orice formalitate, condiție, restricție sau penalitate impusă considerată a fi necesară într-o societate democratică pentru sancționarea sau chiar prevenirea discriminării trebuie să fie proporționată cu scopul legitim urmărit (OTTO-PREMIINGER-INSTITUTE împotriva AUSTRIEI, nr. 13470/87, 20 septembrie 1994, § 49 ș. a.);

k) stabilirea pedepselor este în principiu de competența instanțelor naționale, CEDO consideră totuși că aplicarea pedepsei închisorii pentru o infracțiune în domeniul presei nu este compatibilă cu libertatea de exprimare a jurnaliștilor, decât în circumstanțe excepționale, mai ales atunci când au fost grav afectate alte drepturi fundamentale, ca de exemplu în cazul utilizării limbajului urii sau incitării la violență

(CUMPĂNĂ și MAZĂRE împotriva ROMÂNIEI, nr. 33348/96, 17 decembrie 2004, § 115 ș. a.).

5.2.8. Colegiul director, analizând înscrisurile aflate la dosar și a sesizării, astfel cum este formulată, apreciază că afirmația reclamatului prin care i-a cerut petentului să nu mai vorbească în limba maghiară și să vorbească în limba română, în cadrul dezbaterii electorale pe postul Radio România Actualități în data de 23.10.2014, afirmând că în cazul în care va ajunge președinte va interzice ca cineva să folosească altă limbă decât cea oficială pe posturile de radio și televiziune, are un caracter discriminatoriu, care duce la instigare la ură. Colegiul consideră necesară precizarea conform căreia, afirmațiile la acest nivel sunt foarte periculoase datorită faptului că acestea pot aduce atingere demnității personale a întregii comunități maghiare din România. Nu se poate reține libera exprimare având în vedere că potrivit Constituției României: articolul 1, alin.5: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legiilor este obligatorie.”, iar potrivit prevederilor articolul 6 din Constituție: „Dreptul la identitate (1) Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.”

5.2.9. Art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, prevede că: (1) Avertismentul constă în atenționarea verbală sau scrisă a contravenientului asupra pericolului social al faptei săvârșite, însoțită de recomandarea de a respecta dispozițiile legale; (2) Avertismentul se aplică în cazul în care fapta este de gravitate redusă; (3) Avertismentul se poate aplica și în cazul în care actul normativ de stabilire și sancționare a contravenției nu prevede această sancțiune.

5.2.10. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin. 1 și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzat reclamatul și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

5.3. Opinie separată exprimată de Haller István:

5.3.1. Art. 26 alin. 1 al O.G. nr. 137/2000 stabilește: „*Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.*”

5.3.2. Se poate observa că **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede clar sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenzile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

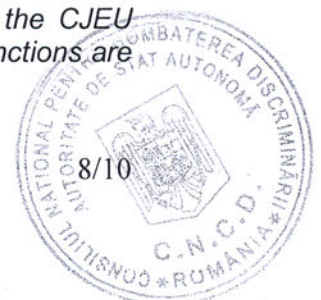
- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru

- neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;
- scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană «până la jumătatea anului 2013»;
 - faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;
 - faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;
 - faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;
 - riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu"

5.3.3. Prevederile **O.G. nr. 2/2001** nu sunt aplicabile nici datorită faptului că reprezintă cadrul general al contravențiilor, față de care **O.G. nr. 137/2000**, privind aplicarea amenzii contravenționale, are calitate de lege specială. Acest caracter reiese și din prevederile art. 26 alin. 4 al **O.G. nr. 137/2000**, care derogă de la termenul general de prescripție a amenzilor contravenționale („Aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute la alin. (1) se prescrie în termen de 6 luni de la data soluționării petiției de către Consiliu”). Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă.

5.3.4. **Raportul Comisiei Europene (Report from the Commission to the European Parliament and the Council)** din 17.01.2014, la subcapitolul 3.5., Sancțiuni și remedii (pagina 7), referind tocmai la practica Consiliului Național pentru Combaterea discriminării, critică aplicarea sancțiunilor simbolice (și anume sancțiunea cu avertisment în cauza **ACCEPT împotriva George Becalli**): „The two Directives do not harmonise sanctions and remedies in respect of discrimination, but require the Member States to lay down effective, proportionate and dissuasive sanctions and to ensure that judicial procedures for the enforcement of obligations under these Directives, possibly preceded by an administrative pre-litigation procedure, are available. The initial problems which many Member States encountered in relation to the correct transposition of the rules on sanctions have now been addressed and the sanctions provided for by law are generally appropriate. However, there are still potential grounds for concern as regards the availability of remedies in practice and whether sanctions that are imposed in concrete cases comply fully with the requirements of the Directives. The national courts appear to have a tendency to apply the lower scale of sanctions provided for by law and in terms of the level and amount of compensation awarded³⁸. In the **ACCEPT** case, the CJEU pointed out that Directive 2000/43/EC precludes national law under which sanctions are

purely symbolic and that under certain conditions it would be in breach of the Directive if it is only possible to give a warning in a case of discrimination [Case C-81/12 Asociația Accept v Consiliul National pentru Combaterea Discriminării, judgment of 25 March 2013. The CJEU left the assessment of whether this was the case to the national court]. In the light of these issues, the Commission will closely monitor the standards applied in the use of sanctions and remedies in the Member States.”

5.3.5. Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către CNCD, România riscă sancțiuni aspre pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării, pentru care membrii Colegiului director poartă atât responsabilități morale cât și pecuniare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 6 voturi pentru și 1 vot împotriva, membru Colegiu director Haller István, ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1 și art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată;

2. Sancționarea domnului Gheorghe Funar pentru faptele prevăzute la art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu avertisment, conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată;

3. Colegiul director recomandă domnului Gheorghe Funar să își revizuiască limbajul folosit în intervențiile publice în vederea respectării legislației în vigoare;

4. Obligarea domnului Gheorghe Funar să publice în mass-media un rezumat al prezentei hotărâri de constatare, conform art. 26 alin. 2 din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica petentului Szilágyi Zsolt cu domiciliul în loc. Oradea, str. Mediașului, nr. 5, județ Bihor

6. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatului, domnului Gheorghe Funar, domiciliat în Municipiul Cluj-Napoca, str.Parâng, nr.8, bloc H4, ap. 14, județul Cluj, având C.I. seria nr. CJ nr. 058232.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - membru

GHEORGHIU LUMINIȚA - membru

HALLER ISTVÁN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

POPA CLAUDIA SORINA - membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - membru

Motivele de fapt și de drept redactate D.D.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

